

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea / Departamentul	Istorie
1.3 Catedra	-
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	ARHEOLOGIE, CIVILIZAȚIE ȘI ARTĂ ANTICĂ

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	CIVILIZAȚIA ȘI ARTA ANTICHITĂȚII TÂRZII						
2.2 Titularul activităților de curs	PROF.UNIV.DR. NELU ZUGRAVU						
2.3 Titularul activităților de seminar	PROF.UNIV.DR. NELU ZUGRAVU						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					39
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					
Examinări					10
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	119				
3.8 Total ore pe semestru	175				
3.9 Numărul de credite	7				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	X
4.2 de competențe	X

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	X
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	X

6. Competențe specifice acumulate

6.1 Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Definirea corectă, din punct de vedere al conținutului, a conceptului de <i>Antichitatea târzie</i> - Cunoașterea aspectelor specifice ale Antichității târzii în raport cu Antichitatea clasică și Evul Mediu - Aprofundarea metodologiei comentării unui izvor istoric și a tehnicii redactării științifice - Dezvoltarea spiritului analitic și critic prin studierea și aprecierea bibliografiei de specialitate - Capacitatea de a pune în relație corectă cunoștințele însușite prin activitate didactică și cele dobândite prin activități extracurriculare – vizite la muzee sau monumente istorice, participari la cercetări arheologice etc.
-----------------------------	--

6.2 Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Abilități de comunicare - Autonomia învățării - Respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale - Învățarea continuă
-----------------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Crearea gândirii autonome și sistematice - Însușirea unor informații generale despre Antichitatea târzie - Aplicarea în practică a cunoștințelor dobândite - Utilizarea corectă a limbajului de specialitate
7.2 Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Formarea unei cunoașteri istorice aplicate - Formarea competențelor privind identificarea și analiza principalelor aspecte ce caracterizează Antichitatea târzie - Abilitatea de a compara și integra fenomene și procese specifice Antichității târzii din diferite zone ale spațiului mediteranean în context universal - Dezvoltarea abilităților de comunicare.

8. Conținuturi

8. 1 Curs - Temele generale	Metode de predare	Observații
Antichitatea târzie – concept și cronologie; dispute istoriografice; criterii de definire; „stilul” specific	expunerea; conversația; demonstrația cu ajutorul surselor istoce (literare, epigrafice etc.) și a monumentelor de artă	
Societatea Antichității târzii – o lume nouă și piramidală: noul regim imperial; noua arhitectură a puterii; formele de expresie ale „stilului” social	expunerea; conversația; demonstrația cu ajutorul surselor istoce (literare, epigrafice etc.) și a monumentelor de artă	
Ideologia politică în Antichitatea târzie: conceptul de „Roma” și de „imperiu”; tradiție și inovație în ideologia imperială	expunerea; conversația; demonstrația cu ajutorul surselor istoce (literare, epigrafice etc.) și a monumentelor de artă	
Orașul antic târziu între <i>civitas</i> antică și burgul medieval	expunerea; conversația; demonstrația cu ajutorul surselor istoce (literare, epigrafice etc.) și a monumentelor de artă	
„Noua religiozitate”; ideile religioase; dialectica confruntării dintre păgânism și creștinism; conflicte și interferențe	expunerea; conversația; demonstrația cu ajutorul surselor istoce (literare, epigrafice etc.) și a monumentelor de artă	
Noul „stil” de cultură și artă: imitație, decadentă, creativitate, „renaștere artistică”	expunerea; conversația; demonstrația cu ajutorul surselor istoce (literare, epigrafice etc.) și a monumentelor de artă	

Bibliografie:

- G.W. Bowersock, P. Brown, O. Grabar (eds), *Interpreting Late Antiquity. Essays of the Postclassical World*, Cambridge (Mass) and London, 2001
- H. Brandt, *L'epoca tardoantica*, il Mulino, 2005
- P. Brown, *Genèse de l'Antiquité tardive*, traduit de l'anglais par A. Rouselle, préface de P. Veyne, Paris, 1983
- H.-I. Marrou, *Décadence romaine ou Antiquité tardive? IIIe-VIe siècle*, Paris, 1977
- N. Zugravu, *Antichitatea târzie*, Iași, 2005

8. 2 Seminar Tema generală: <i>Istoriografia Antichității târzii</i>	Metode de predare	Observații
<i>Epitoma</i> și <i>breviarium</i> sau „gustul” istoriografic al unei societăți noi: Sextus Aurelius Victor, Eutropius, Festus, Pseudo-Aurelius Victor	- dezbateră pe baza analizei de text; - conversația; - realizarea unor proiecte individuale pornind de la tematica seminarului	
Istoriografia creștină: Lactantius, Eusebius de Caesarea, Aurelius Augustinus, Orosius; biografia creștină	- dezbateră pe baza analizei de text; - conversația; - realizarea unor proiecte individuale pornind de la tematica seminarului	
Ammianus Marcellinus	- dezbateră pe baza analizei de text; - conversația; - realizarea unor proiecte individuale pornind de la tematica seminarului	
<i>Scriptores Historiae Augustae</i>	- dezbateră pe baza analizei de text; - conversația; - realizarea unor proiecte individuale pornind de la tematica seminarului	
Nașterea istoriografiei „naționale”	- dezbateră pe baza analizei de text; - conversația; - realizarea unor proiecte individuale pornind de la tematica seminarului	
Bibliografie:		
<ul style="list-style-type: none"> - P. Grimal, <i>Literatura latină</i>, traducere de M. și L. Franga, note suplimentare și cuvânt înainte de L. Franga, București, 1997 - E. Lung, <i>Istoricii și politica la începuturile evului mediu european</i>, București, 2001 - C. Moreschini, E. Norelli, <i>Istoria literaturii creștine vechi grecești și latine</i>, Iași, I, <i>De la Apostolul Pavel până la epoca lui Constantin cel Mare</i>, traducere de H. Stănciulescu și G. Sauciuc, ediție îngrijită de I.-F. Florescu, 2001; II/1-2, <i>De la Conciliul de la Niceea la începuturile Evului Mediu</i>, traducere de E. Caraboi, D. Cernica, E. Stoleriu, D. Zămoșteanu, H. Stănciulescu, Iași, 2004 - C. Moreschini, <i>Istoria filosofiei patristice</i>, traducere de A. Cheșcu, M.-S. Chirilă și D. Cernica, Iași, 2009. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul acestei discipline este coroborat cu așteptările angajatorilor, în special din învățământ, muzee, instituții locale și naționale specializate în cercetarea, conservarea și valorificarea patrimoniului național și universal, firme de turism, centre de cercetare. Ea oferă o solidă bază teoretică și de cultură pentru încadrarea în activități în domeniul privat, în special turism și firme de consultanță pe problematica patrimoniului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participarea activă la orele de curs; parcurgerea bibliografiei; însușirea conceptelor și a problematicii abordate în cadrul orelor	Examen oral	50%
10.5 Seminar/laborator	Activitatea din cadrul seminarului; prezentarea proiectelor	Activitate seminarială	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la discuții, însușirea noțiunilor de bază, observațiile personale.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

.....

.....